

Ameland

1. Verduurzamen en toepassen energietransitie particuliere woningen

Ingezet wordt op het maximaal verduurzamen en het toepassen van de energietransitie bij 400 particuliere woningen in dorpen en het buitengebied op Ameland in de omgeving van de aanlandlocatie en het aangrenzende gebied. Dat is voor ons het gehele eiland.

Met het uitvoeren van dit project wordt op een substantiële wijze bijgedragen aan de energietransitie in het gebied en de verbetering van de leefbaarheid van de dorpen. Met dit project wordt ingezet op verdere verduurzaming van woningen in de dorpen in het Noordoostelijke deel van de gemeente en wordt gebruik gemaakt van de ervaring die wordt opgedaan op het eiland. Wij hebben inmiddels al flink wat ervaring opgedaan met verduurzaming van de huizen van onze inwoners omdat we al ruimt 15 jaar met de energietransitie bezig zijn. Twee jaar geleden hebben we een uitgebreide isolatiecampagne met en voor onze inwoners gedaan. Daar zijn we nog mee bezig en met het budget uit deze gebiedsinvesteringen kunnen we dat afronden. Zodat elke woningeigenaar binnen een te overziene termijn van enkele jaren een goed geïsoleerd en toekomstbestendige woning heeft. De stap naar aardgasvrij maken worden dan aanzienlijk kleiner. Bovendien neemt door deze isolatieronde het energieverbruik drastisch af en hoeven we dus minder op te wekken.

De nadere criteria voor de te selecteren woningen nader uit te werken.

Op Ameland stonden in 2021 (we nemen 2021 als uitgangspunt omdat de woningen daarna goed geïsoleerd en aardgasvrij gebouwd zijn) 1.700 permanent bewoonde woningen. Daarvan zijn er 250 van Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland. Resteren 1.450 woningen van particuliere eigenaren die permanent bewoond worden.

Het woningbestand loopt sterk uit één. Zo vallen onder die 1.450 woningen ruim 100 monumentale woningen die voor 1920 gebouwd zijn en meestal nog een enkelsteens muur hebben en ook woningen die begin deze eeuw gebouwd zijn en dus goed geïsoleerd zijn. Voor het gehele woningbestand is maatwerk geboden. We gaan uit van aanpak van 400 woningen en een bedrag van € 40.000 per woning. Een en ander is in onderstaande tabel verder uitgewerkt.

Overzicht woningen Ameland gebiedsproces PAWOZ			
	Dorp	Aantal woningen	Bedrag € 40 K/p.w.*
1	Buren	234	
2	Nes	461	
3	Ballum	130	
4	Hollum	505	
	Totaal Ameland	1.330	€ 53.200.000
	In het hele gebied	400	€ 16.000.000

*) prijspeil 2023

2. verduurzamen en toepassen energietransitie maatschappelijke gebouwen

Ingezet wordt op het maximaal verduurzamen en toepassen van de energietransitie voor de maatschappelijke gebouwen op Ameland. Dat zijn dorpshuizen, sociaal cultureel-werk gebouwen,

scholen, musea en dergelijke. We hebben daarvoor dit jaar een inventarisatie gedaan met daarbij een doorrekening gemaakt voor het ombouwen naar geheel aardgasvrij maken. Met het verduurzamen van de maatschappelijke gebouwen op Ameland wordt een grote bijdrage geleverd aan de verbetering van de duurzaamheid en de leefbaarheid van de gehele eilandgemeenschap. De kosten hiervan zijn geraamd op € 9.560.000 (prijspeil zomer 2023).

Wij vragen hiervoor € 2.000.000 uit het Gebiedsbudget.

Conclusie

In totaal dienen wij plannen in voor een totaal bedrag van € 18.000.000.

Noardeast Fryslân

1. verduurzamen en toepassen energietransitie particuliere woningen

Ingezet wordt op het maximaal verduurzamen en het toepassen van de energietransitie bij 600 particuliere woningen in dorpen en het buitengebied in de omgeving van de aanlandlocatie en het aangrenzende gebied. Met het uitvoeren van dit project wordt op een substantiële wijze bijgedragen aan de energietransitie in het gebied, de verbetering van de leefbaarheid en het verminderen van de energie-armoede in de dorpen.

Met dit uitvoering van dit project wordt gebruik gemaakt van de ervaring die wordt opgedaan in het dorp Anjum. Onder leiding van de gemeente NEF wordt in Anjum tezamen met de plaatselijke energiecoöperatie het project “Anjum Aardgasvrije wijk” sinds 2022 uitgevoerd.

In het totaal zijn in de omgeving van de tracés van de waterstofleidingen 4009 woningen aanwezig. Voorgesteld wordt om in te zetten op het selecteren van 600 particuliere woningen met een geraamde investering van € 40.000,- per woning. Per woning zal maatwerk worden geleverd. Voor de selectie van de woningen moeten nadere criteria worden opgesteld.

Overzicht dorpen gebiedsproces PAWOZ			
	Dorp	Aantal woningen	Bedrag € 40 K/p.w.*
1	Holwert	743	
2	Peazens Moddergat	136	
3	Moddergat	153	
4	Ternaard	646	
5	Wierum	209	
6	Nes	204	
7	Easternijtsjerk	383	
8	Mitselwier	417	
9	Ie	385	
10	Ingwierum	259	

Waterschap Noorderzijlvest

Onderstaand treft u een overzicht van de Gebiedsinvesteringen die zorgen voor een versterking van de leefkwaliteit in de omgeving van de aanlandlocatie van in het kader van Programma Aansluiting Wind Op Zee (PAWOZ). In alle gevallen kunnen projecten starten binnen de termijnen van Tranche 1 van het programma gebiedsinvesteringen. Eindverantwoordelijke voor deze investeringen is Waterschap Noorderzijlvest. Financiering vindt plaats vanuit verschillende programma's zoals Deltafonds, Waddenfonds, Nationaalprogramma Groningen, Erfgoeddeal, Provincie Groningen etc.

Project Nieuwe Waterwerken Zoutkamp

Nieuwe Waterwerken Zoutkamp is de projectnaam voor de werkzaamheden die worden uitgevoerd in Zoutkamp en omgeving. De uitvoering gebeurt in samenwerking met Waterschap Noorderzijlvest, de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland. Partijen werken samen om de water- en verkeersveiligheid, economie, leefbaarheid en ecologie van Zoutkamp en omgeving te verbeteren en het toerisme te stimuleren.

Totale kosten Nieuwe Waterwerken Zoutkamp (NWWZ)

Waterveiligheid : € 57.174.000,-

Koppelprojecten : € 7.356.000,-

Totale kosten (NWWZ) : € 64.530.000,-

Totale dekking Nieuwe Waterwerken Zoutkamp (NWWZ)

Waterveiligheid : € 40.505.000,- (waterschap Noorderzijlvest)

: € 7.440.000,- (Commissie bodemdaling)

Koppelprojecten : € 3.815.000,- (provincie Groningen)

: € 2.360.000,- (Waddenfonds)

: € 1.500.000,- (NPG erfgoed programma)

: € 4.061.000,- (NPG lokaal en thematisch)

: € 690.000,- (Erfgoed Deal)

Totale dekking (NWWZ): € 60.371.000,-

Gevraagde bijdrage (tekort) PAWOZ : € 4.159.000,-

Aanwijsbare onderdelen: bijvoorbeeld herstel van cultuurhistorische onderdelen, aandrijving, vismigratie-voorziening.

Gebiedsproces Lauwersmeer

In opdracht van de stuurgroep Lauwersmeer wordt er gewerkt aan de Toekomstagenda Lauwersmeer waarin de opgaves in samenhang beschreven worden. Eén van de vele opgaves in en rondom het Lauwersmeer is het verbeteren van de waterkwaliteit. Het Lauwersmeer kent enorm veel potentie om de oorspronkelijke zoet-zout verbinding te herstellen en daarmee de ecologische waterkwaliteit te verbeteren. Herstel van een natuurlijker overgang tussen zoet en zout water in het Lauwersmeer lijkt mogelijk te zijn zonder dat de landbouw daar hinder van ondervindt, zo geeft het gezamenlijke toekomstperspectief van natuur en landbouw aan (zie bijlage). Landbouwers, natuurorganisaties en andere gebiedspartners zullen op uitnodiging van het waterschap Noorderzijlvest en de provincie Groningen de komende jaren werken aan investeringen in het gebied die recht doen aan de eisen van alle gebruikers en belanghebbenden. Het implementeren van een meetnet om de zoet-zoutdynamiek op het Lauwersmeer te kunnen monitoren is daarin een belangrijke eerste stap. Voor de verkenningsfase en planuitwerkingsfase is reeds € 10.000.000,- uit het PAGW programma gereserveerd door het Rijk.

Totale kosten: € 11.500.000,-

Gevraagde bijdrage (tekort/proceskosten) PAWOZ: € 1.500.000,-

Dat wordt besteed aan onderdelen van het monitoringsnetwerk (installaties, metingen, toegankelijkheid data) en processtappen (publieksbijeenkomsten/studiedagen).

Erfgoed Zeedijk

Objecten in de omgeving van de Eemshaven die wij (met terugwerkende kracht vanaf 2020) uiterlijk in 2026 in uitvoering hebben om op te knappen.

- a. Activiteit/investering: restauratie historisch erfgoed grenzend aan dijkzone

Naam objecten: Wachter met Vloeddeurtjes, Oudeschip; Goliath Sluis (2021), Eemshaven; Duiker in Kleine Tjariet, Warffum

Goliath en Wachter met vloeddeuren liggen beiden tussen Eemshaven en Uithuizen. De kleine Tjariet duiker iets ten zuiden.

Totale kosten: respectievelijk € 25.000, € 280.000 en € 10.000

Gevraagde bijdrage PAWOZ: 100%

- b. Activiteit/investering: restauratie historisch erfgoed zuidelijk van dijkzone

Naam objecten: Aduarderzijl (2022-heden), Menkeweer (2021-22), diverse locaties elders (2021)

Totale kosten: respectievelijk € 4.800.000; € 100.000; € 150.000

Gevraagde bijdrage PAWOZ: 65-100%

- c. Activiteit/investering: Gebiedsplan Winsum – verbeteringen in vaarweg, vispasseerbaarheid, restauratie erfgoed

Totale kosten: € 14.000.000

Gevraagd van PAWOZ: € 3.000.000 bijdrage als co-financiering aan geïntegreerde gebiedsontwikkeling. Overige financiers en beoogde bijdrage (in miljoenen) : TenneT (1), NPG (5), Waterschap (2), Provincie en Gemeente (3).

Componenten van de gebiedsontwikkeling:

- Herstel cultuurhistorische elementen
- Optimalisatie van waternetwerk en bruggen t.b.v vaarwegverbetering, vismigratie, biodiversiteit
- Optimalisatie van de waterhuishouding t.b.v. het onderscheid in grondgebruiksfuncties
- Kwaliteitsvergroting van de landschapsbeleving

Ecologische koppelkansen Lauwersmeerdijk

Tussen Lauwersoog en de Westpolder ligt de Groningse Lauwersmeerdijk. Die dijk zijn we aan het versterken. Zo beschermen we ons in de toekomst tegen overstromingen vanuit zee. Na een periode van voorbereiding en samen plannen maken zijn we in 2023 gestart met de werkzaamheden. De dijkversterking duurt tot 2027. Bij het project wordt een aantal aanvullende investeringen gedaan (zogenoemde koppelkansen) om de natuur op en langs dit dijklichaam te versterken. De zogenoemde ecologische koppelkansen. Denk hierbij aan:

- kwelderaanleg
- zoet-zoutverbinding en brakwatergebied binnendijks
- bodemstructuren voor biodiversiteit.

Gevraagde bijdrage (tekort) PAWOZ: € 2.600.000 t.b.v. de zoet-zout verbinding en brakwatergebied binnendijks